

Bruxelles, 17. veljače 2020.
(OR. en)

5982/20

COHOM 13
COPS 49
CONUN 24
COASI 12
MAMA 18
COEST 39
COAFR 51
DEVGEN 19
CFSP/PESC 113

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	17. veljače 2020.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	5802/20
Predmet:	Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2020.

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2020. koje je Vijeće usvojilo na 3747. sastanku održanom 17. veljače 2020.

Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2020.

1. Povodom obilježavanja **75. obljetnice stupanja na snagu Povelje UN-a**, EU ponovno potvrđuje svoju snažnu potporu **međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima i učinkovitome multilateralizmu**. EU će promicati komplementarnost s UN-om, nastaviti ulagati u snažan i učinkovit sustav UN-a i podupirati reforme koje je predložio glavni tajnik UN-a.
2. U skladu s pravilima i načelima Povelje UN-a, EU će i dalje osiguravati poštovanje ljudskih prava, uz istodobno ponovno potvrđivanje toga da su ljudska prava univerzalna, nedjeljiva, međuovisna i međusobno povezana. EU će i dalje poticati potpuno i smisleno sudjelovanje aktera civilnog društva i boraca za ljudska prava u sustavu UN-a i šire, među ostalim kada oni prisustvuju sastancima UN-a ili im žele prisustvovati. EU poziva sve dionike da organizacijama civilnog društva i borcima za ljudska prava osiguraju potrebnu zaštitu.
3. EU, utemeljen na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti, predan je poštovanju, zaštiti i ostvarivanju ljudskih prava, demokracije i vladavine prava, koji su ključni u osiguravanju mira i održive sigurnosti te su ujedno okosnice njegova vanjskog djelovanja. Ujedinjen je u pružanju snažne potpore sustavu UN-a za ljudska prava, koji se i sam temelji na istim načelima, te će ga u 2020. aktivno podržavati, braniti i promicati kao jedan od prioriteta svojeg vanjskog djelovanja. EU će nastaviti pratiti stanje ljudskih prava na globalnoj razini i **osuđivati kršenja i povrede ljudskih prava** bez obzira na to gdje se oni događaju. Pozvat će države i nedržavne aktere na njihovo sprečavanje i hitno okončanje, uz promicanje pravde, odgovornosti i borbe protiv nekažnjavanja. U potpunosti će podupirati rad i mandat **visoke povjerenice UN-a za ljudska prava i njezina ureda** te će pozvati sve države na poštovanje njezine neovisnosti i suradnju kako bi njezin mandat bio učinkovit. EU će, također u kontekstu UN-a, inzistirati na tome da države ne bi trebale instrumentalizirati ljudska prava. O ljudskim pravima trebalo bi se raspravljati isključivo na temelju činjenica, a pozitivni bi se pomaci trebali u potpunosti prepoznati.

4. EU će nastaviti služiti se **svim dostupnim alatima** kako bi ispunio svoje obveze u pogledu ljudskih prava, među ostalim u okviru Vijeća UN-a za ljudska prava, Opće skupštine UN-a, Vijeća sigurnosti UN-a i svih drugih relevantnih foruma, u skladu s Ugovorom o EU-u i Poveljom UN-a, kao i putem javnih izjava, diplomatskih demarševa, javne diplomacije, dijaloga o ljudskim pravima i političkih dijaloga te, prema potrebi, sankcija. Pristupit će rješavanju situacija u trećim zemljama, utvrditi program u pogledu ključnih tematskih pitanja i nastojati uspostavljati savezništvo u vezi s tematskim pitanjima i stanjem u zemljama. EU će i dalje sudjelovati u **jačanju Vijeća za ljudska prava**, prepoznajući njegovu jedinstvenu ulogu i dodanu vrijednost. Podsjećat će na to da bi sve članice UN-a, a posebno članice Vijeća za ljudska prava, trebale poštovati najviše standarde u pogledu ljudskih prava te u potpunosti surađivati s Vijećem za ljudska prava i njegovim mehanizmima. EU će tijekom 2020. aktivno sudjelovati u postupku preispitivanja sustava tijelâ za praćenje provedbe ugovorâ te ponovno ističe svoju snažnu predanost povećanju učinkovitosti i djelotvornosti tog sustava, kao i očuvanju integriteta i neovisnosti tijelâ za praćenje provedbe ugovorâ, te će nastaviti težiti jačanju zaštite nositeljâ prava. **Posebni postupci** ključna su sastavnica sustava UN-a za ljudska prava, a **EU će nastaviti braniti i podupirati njihov rad** i neovisnost. EU će i dalje pozivati sve države da pristupe **temeljnim sporazumima o ljudskim pravima** i da u potpunosti provedu njihove odredbe na nacionalnoj razini. EU će i dalje biti predan borbi protiv nekažnjavanja uz nepokolebljivu potporu Međunarodnom kaznenom sudu (MKS) te poziva na univerzalnu ratifikaciju Rimskog statuta i punu suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom.
5. EU će nastaviti pozivati sve države da UN-u i drugim mehanizmima za ljudska prava pružaju potpun, bezuvjetan i nesmetan pristup svojim državnim područjima, uključujući sporne regije i područja sukoba. Očekivat će od svih država da poštuju i štite osobe koje surađuju sa sustavom UN-a, a osobito pripadnike civilnog društva i borce za ljudska prava, osudit će svaki oblik zastrašivanja, uznemirivanja i odmazde te će u vezi s time ponovno istaknuti svoju potporu radu pomoćnika glavnog tajnika UN-a za ljudska prava.

6. EU postiže znatan napredak prema postizanju **ciljeva održivog razvoja** i s njima povezanih ciljeva Programa održivog razvoja do 2030. EU će i dalje biti predvodnik pristupa temeljenog na ljudskim pravima s ciljem njegove potpune, učinkovite i nediskriminirajuće provedbe u svim zemljama te će surađivati sa svim dionicima, posebno organizacijama civilnog društva, kako bi se ubrzalo postizanje ciljeva održivog razvoja. Promicat će i štititi **građanska, politička, gospodarska, socijalna i kulturna** prava u skladu s Bečkom deklaracijom i akcijskim programom. EU će i dalje zauzimati čvrst stav protiv svakog pokušaja redefiniranja ljudskih prava u međunarodnom pravu i međunarodnim standardima u području ljudskih prava te ugrožavanja međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, među ostalim u okviru rasprava o pravu na razvoj.
7. Obilježavanje 25. obljetnice Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje, 20. obljetnice Rezolucije Vijeća sigurnosti 1325 o ženama, miru i sigurnosti te 5. obljetnice ciljeva održivog razvoja do 2030. jedinstvena je prilika za novi poticaj međunarodnim obvezama u pogledu rodne ravnopravnosti, što se nastavlja na zamah koji je nastao 2019. slijedom 25. obljetnice Programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju kao usko povezanog programa. EU će iskoristiti svaku priliku kako bi ponovno potvrdio da su te obveze u potpunosti valjane. EU će snažno promicati i povećavati međunarodne napore usmjerene na rodnu ravnopravnost, potpuno ostvarivanje svih ljudskih prava žena i djevojčica te njihovo osnaživanje, među ostalim potpunom provedbom Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost II, donošenjem novog akcijskog plana za rodnu ravnopravnost, rodnom analizom i rodno osviještenom politikom. EU će nastaviti promicati integraciju rodne perspektive u okviru cjelokupnog rada Vijeća za ljudska prava, Trećeg odbora Opće skupštine UN-a i drugih foruma za ljudska prava. EU će ujedno i dalje posvećivati posebnu pozornost provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 i drugih povezanih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a namijenjenih potpunom i ravnopravnom sudjelovanju žena te uključivanju rodne perspektive u sve mirovne i sigurnosne inicijative. EU se obvezuje promicati ključnu ulogu koju ženske organizacije civilnog društva i borkinje za ljudska prava imaju u promicanju, zaštiti i ostvarivanju ljudskih prava žena i djevojčica.

8. EU ostaje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava, potpunoj i učinkovitoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje, Programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i ishoda konferencija posvećenih njihovom preispitivanju, te će u tom kontekstu ostati predan spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima. S obzirom na to EU i dalje ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem i prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i nasilja. EU nadalje naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, cjenovno pristupačnim i sveobuhvatnim informacijama o spolnom i reproduktivnom zdravlju i obrazovanju o njemu, što uključuje sveobuhvatan spolni odgoj, te uslugama zdravstvene skrbi.
9. EU će i dalje pristupati rješavanju pitanja seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, koje predstavlja kršenje temeljnih prava na život, slobodu, sigurnost, dostojanstvo i jednakost te je prepreka potpunom ostvarivanju ljudskih prava žena i djevojčica. Sprečavanje, suzbijanje i kazneni progon svih oblika seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja i diskriminacije, uključujući nasilje u obitelji, jamčenje fizičkog i psihičkog integriteta žrtava te njihova pristupa pravnom lijeku, kao i pozivanje počinitelja na odgovornost, nalaze se u samom središtu razvojnog i humanitarnog djelovanja EU-a u svim situacijama, uključujući situacije tijekom i nakon sukoba. EU ponovno ističe potrebu za uključivanjem muškaraca i dječaka u iskorjenjivanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama, uklanjanje rodne nejednakosti, rješavanje problema diskriminatornih društvenih normi i borbu protiv rodni stereotipa.

10. EU će posvetiti veću pozornost **povezanosti ljudskih prava i okoliša**, prepoznajući činjenicu da klimatske promjene i uništavanje okoliša predstavljaju prijetnju ljudskim pravima. EU će nastaviti pozivati države da povećaju ambicije i hitno provedu svoje obveze u okviru Pariškog sporazuma i drugih multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša te da zaštite borbe za okolišna ljudska prava. EU će i dalje aktivno sudjelovati u rezolucijama UN-a o vezi između ljudskih prava te klime i okoliša, kao i u tekućim raspravama o pravu na zdrav okoliš, te će ponovno potvrditi svoju čvrstu predanost relevantnim mandatima UN-a. EU će i dalje biti predan održivoj budućnosti okoliša za sve.
11. EU će posvetiti veću pozornost posljedicama koje **nove digitalne tehnologije i digitalne tehnologije u nastajanju** imaju na promicanje i zaštitu ljudskih prava, demokraciju, dobro upravljanje i vladavinu prava. Iako uvažava pozitivan učinak digitalizacije, među ostalim na civilno društvo, EU će pozivati države na ublažavanje rizika koje predstavljaju nove tehnologije. EU će nastaviti promicati pravo na otvoren i slobodan internet, štititi privatnost i podatke te posvećivati posebnu pozornost tehnologijama za masovni nadzor, uz aktivnu borbu protiv govora mržnje na internetu, kiberkriminaliteta i terorističkih sadržaja na internetu, kao i dezinformacijâ, potpuno u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima. EU će promicati etički pristup razvoju i primjeni umjetne inteligencije temeljen na ljudskim pravima.

12. **Potpora borcima za ljudska prava** i organizacijama civilnog društva važan je prioritet vanjske politike EU-a. EU će i dalje biti osobito predan jačanju mjera sprečavanja i odgovorâ u cilju zaštite boraca za ljudska prava, posebno onih koji se bave pravima na zemljište, okolišem, pravima autohtonih naroda, pripadnicima manjina, kao i drugih boraca za ljudska prava koji se nalaze u ranjivom položaju, uključujući borce za ljudska prava LGBTI osoba. EU će nastaviti snažno podupirati borkinje za ljudska prava i njihovu istaknutu ulogu u uklanjanju rodne neravnopravnosti. EU će i dalje snažno osuđivati prijetnje, proizvoljna uhićenja i napade na borce za ljudska prava, novinare, zviždače i odvjetnike za ljudska prava. EU će ojačati svoju potporu uspostavljanju poticajnog okruţja za civilno društvo i usprotiviti se nerazmjernim pravnim i administrativnim ograničenjima za organizacije civilnog društva, uključujući kaznene režime registracije i ograničenja pri primanju sredstava.
13. EU će se i dalje snažno i nedvosmisleno protiviti **smrtnoj kazni** u svim okolnostima. EU će pozivati posljednje zemlje u kojima se još primjenjuje smrtna kazna da je ukinu ili barem uvedu moratorij kao prvi korak prema njezinu potpunom i pravnom ukidanju te će države u kojima je moratorij uveden poticati na potpuno ukidanje smrtne kazne. Poticat će države koje ukinu smrtnu kaznu da to postignuće zaštite ustavom i da ratificiraju Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima. EU će osuđivati primjenu smrtne kazne, osobito u slučaju kršenja minimalnih standarda, te će osuđivati masovna pogubljenja i smrtne kazne utemeljene na iznuđenom priznanju. EU će nastaviti podupirati rad UN-a na ukidanju smrtne kazne diljem svijeta, osobito rezolucije o smrtnoj kazni u okviru Vijeća za ljudska prava i tijekom 75. zasjedanja Opće skupštine UN-a.

14. EU je i dalje ozbiljno zabrinut zbog raširene primjene **mučenja** i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja u svijetu. EU će se i dalje snažno protiviti primjeni mučenja i drugih oblika zlostavljanja koje provode državni i nedržavni akteri te ih osuđivati gdje god i u kojem god obliku da se odvijaju. EU je predan borbi protiv mučenja diljem svijeta u okviru sveobuhvatnog pristupa koji uključuje zabranu, sprečavanje, odgovornost i pravnu zaštitu za žrtve te će nastaviti pozivati sve države da osiguraju brzu i učinkovitu istragu u slučajevima optužaba za mučenje, prisilne nestanke i izvansudska smaknuća, provedenu nepristrano i transparentno, osiguravajući pritom primjeren kazneni progon odgovornih osoba. U tom pogledu nastavlja s ozbiljnom zabrinutošću pratiti brojne slučajeve o kojima je izviješteno, posebice iz Burundija, Republike Čečenije (Ruska Federacija), Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja koje je nezakonito pripojila Ruska Federacija, s područja istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom vlade, iz Demokratske Republike Kongo, Demokratske Narodne Republike Koreje, Egipta, Libije, Mjanmara, Nikaragve, Pakistana, s Filipina, iz Saudijske Arabije, Južnog Sudana, Sirije, Venezuele i Jemena. EU je i dalje ozbiljno zabrinut zbog prijavljenih slučajeva zlostavljanja i mučenja tijekom pritvora u Kini te poziva vlasti da ih pomno istraže. EU će nastaviti podupirati univerzalnu ratifikaciju i učinkovitu provedbu **Konvencije protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja i njezina Fakultativnog protokola**. Kao jedan od suinicijatora Globalnog saveza za suzbijanje trgovine proizvodima koji služe za mučenje, kojim se nastoji okončati trgovina robom koja se upotrebljava za mučenje i izvršenje smrtno kazne na svjetskoj razini, te slijedom usvajanja rezolucije Opće skupštine UN-a o suzbijanju trgovine proizvodima koji služe za mučenje u lipnju 2019., EU će nastaviti podupirati napore za uspostavu zajedničkih međunarodnih standarda u tom području.

15. EU će i dalje pozivati sve države da osiguraju pravilno funkcioniranje **demokratskih institucija, poštovanje vladavine prava**, načela dobrog upravljanja, neovisnost pravosuđa i da se bore protiv nekažnjavanja i nejednakosti, kako je ponovno potvrđeno u zaključcima Vijeća o demokraciji iz listopada 2019. Potaknut će države da poštuju pravo na sudjelovanje u javnim poslovima, slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja, među ostalim boraca za ljudskih prava i mirnih prosvjednika, kao i pravo na slobodu mišljenja i izražavanja na internetu i izvan njega, s posebnim naglaskom na sigurnosti novinara, blogera i drugih medijskih djelatnika. EU će nastaviti s ozbiljnom zabrinutošću pomno pratiti situaciju u Azerbajdžanu, Bahreinu, Bangladešu, Bjelarusu, Burundiju, Kambodži, Kini, uključujući Hong Kong, na poluotoku Krimu koji je nezakonito pripojila Ruska Federacija, područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom vlade, u Demokratskoj Republici Kongu, Egiptu, Eritreji, Iranu, na Filipinima, u Šri Lanki, Mjanmaru, Nikaragvi, Saudijskoj Arabiji, Ruskoj Federaciji, Tanzaniji, Tadžikistanu, Turskoj, Venezueli, Vijetnamu i Zimbabveu.
16. EU će i dalje pomno pratiti povećani državni nadzor nad internetskim prostorom, koji predstavlja ozbiljan rizik za **slobodu mišljenja i izražavanja**, te podupirati jačanje međunarodnih obveza u pogledu zaštite slobode izražavanja. Jedna je od najvećih prijetnji kriminalizacija kritike vjere, vlade ili drugih javnih institucija na internetu. EU će nastaviti podsjećati države na to da su odgovorne osigurati poštovanje nacionalnog i međunarodnog prava o ljudskim pravima i djelovati tako da se osigura sloboda mišljenja i izražavanja. EU će nastaviti s radom na zaštiti demokratskih procesa od manipulacije iz trećih zemalja ili zbog privatnih interesa, pri čemu će doprinositi njihovoj zaštiti od dezinformacija ili bilo kakvog neopravdanog uplitanja.

17. EU će se i dalje **snažno protiviti svim oblicima diskriminacije**, među ostalim na temelju spola, rase, etničke ili socijalne pripadnosti, vjeroispovijesti ili uvjerenja, političkih ili drugih mišljenja, invaliditeta, dobi, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. EU će sustavno i konstruktivno surađivati s UN-ovim mandatima usmjerenima na borbu protiv nasilja i svih oblika diskriminacije te će u tom pogledu podupirati rad UN-a. EU će nastaviti pozivati sve države na poštovanje, zaštitu i ostvarivanje **ljudskih prava pripadnika manjina**, uključujući nacionalne, etničke, vjerske i jezične manjine. EU će produbljivati svoju predanost promicanju i zaštiti prava osoba s invaliditetom, među ostalim pozivanjem na univerzalnu ratifikaciju i učinkovitu provedbu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Uključit će se u mehanizme UN-a i rasprave o daljnjim koracima u vezi s Durbanskom deklaracijom i programom djelovanja. EU će i dalje biti predan promicanju i zaštiti slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja. Osuđivat će progon, diskriminaciju i nasilje nad pripadnicima vjerskih manjina i zajednica, kao i zlouporabu zakona o bogohuljenju, te će pritom braniti pravo pojedinaca na izražavanje vjere ili uvjerenja odnosno promjenu ili napuštanje vjere ili uvjerenja. EU će nastaviti naglašavati potrebu za sprečavanjem nasilja i potrebu da počinitelji odgovaraju za svoje postupke, a da se žrtvama pomogne u oporavku i da im se nadoknadi šteta, uz istodobno promicanje međuvjerskog dijaloga. Protivit će se svim oblicima poticanja nasilja ili mržnje te govoru mržnje, na internetu i izvan njega, a da se pritom u potpunosti očuva pravo na slobodu izražavanja. EU će nastaviti promicati Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda te će se aktivno uključiti u forume na kojima će se raspravljati o pravima autohtonih naroda, među ostalim u kontekstu Međunarodnog desetljeća autohtonih jezika. EU će nastaviti izražavati zabrinutost zbog neprestanih povreda i zlostavljanja pripadnika manjina, među ostalim u Kamerunu, Mjanmaru, Pakistanu, Ruskoj Federaciji, na poluotoku Krimu koji je nezakonito pripojila Ruska Federacija i područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom vlade. S dubokom zabrinutošću nastavit će pratiti situaciju u Xinjangu, osobito u pogledu velike mreže kampova za politički preodgoj i rasprostranjenog nadzora Ujgura i drugih manjina. EU će i dalje pozivati na poštovanje slobode izražavanja, kulturne raznolikosti i slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, osobito u Autonomnoj ujgurskoj regiji Xinjiang i Autonomnoj regiji Tibetu.

18. **EU će nastaviti promicati zaštitu i ostvarivanje ljudskih prava sve djece**, posebno one u ranjivom položaju, poštujući temeljno načelo najboljih interesa djeteta u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta. Blisko će surađivati s UN-om, osobito s posebnim predstavnicima glavnog tajnika za djecu i oružane sukobe i za nasilje nad djecom. U 2020. obilježava se 20. obljetnica donošenja Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta glede uključivanja djece u oružane sukobe i Fakultativnog protokola o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji. Stoga će EU promicati njihovu ratifikaciju i obnoviti svoju predanost zaštititi djece od novačenja i iskorištavanja od strane oružanih snaga i oružanih skupina, kao i zaštititi djece od svih oblika iskorištavanja i zlostavljanja, među ostalim od trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja. EU će nastaviti podupirati inicijative čiji je cilj ostvarivanje **prava djeteta** s pomoću zdravog okružja, osiguravanjem univerzalnog pristupa kvalitetnim uslugama, uključujući obrazovanje i zdravstvenu skrb, uklanjanjem svih oblika nasilja nad djecom, uključujući zlostavljanje i kiberzlostavljanje, i štetnih praksi kao što su dječji brak, rani brak i prisilni brak te sakaćenje ženskih spolnih organa. EU će i dalje promicati politiku nulte tolerancije u vezi s dječjim radom.
19. **Terorizam** je jedna od najozbiljnijih prijetnji međunarodnome miru i sigurnosti. EU poziva sve države da osiguraju da odgovor na teroristička kaznena djela bude potpuno u skladu s međunarodnim pravom, osobito međunarodnim pravom o ljudskim pravima, humanitarnim pravom i međunarodnim pravom o izbjeglicama. EU će nastaviti podržavati pozivanje na ljudska prava i međunarodno pravo o ljudskim pravima u preispitivanju provedbe globalne strategije UN-a za borbu protiv terorizma. U okviru borbe protiv terorizma potreban je pristup usmjeren na žrtve te zaštita i promicanje prava žrtava terorizma.

20. EU će nastaviti pozivati sve države na očuvanje **međunarodnog humanitarnog prava** i prava o ljudskim pravima, među ostalim u kiberprostoru, osiguravanje potpunog, pravodobnog i neometanog pristupa diljem zemlje za dostavu humanitarne pomoći stanovništvu kojem je ona potrebna te na učinkovitu zaštitu humanitarnih i zdravstvenih radnika. U tom će pogledu nastaviti pomno pratiti situaciju na poluotoku Krimu koji je nezakonito pripojila Ruska Federacija i područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom vlade, u Mjanmaru, na okupiranom palestinskom području gdje Izrael ima obveze prema međunarodnom humanitarnom pravu, u Libiji, Jemenu i Siriji, gdje su, s obzirom na nedavne vojne aktivnosti tijekom posljednjih 12 mjeseci, sve strane u sukobu i dalje obvezne poštovati i očuvati međunarodno humanitarno pravo. EU će i dalje pozivati na neometan pristup mehanizama za praćenje ljudskih prava u odcijepljenim regijama Abhaziji i Južnoj Osetiji, na poluotoku Krimu koji je nezakonito pripojila Ruska Federacija i područjima istočne Ukrajine koja trenutačno nisu pod kontrolom vlade. EU će za potrebe istrage i kaznenog progona odgovornih osoba nastaviti podupirati prikupljanje dokaza i dokumentacije o kršenjima međunarodnog humanitarnog prava te kršenjima i povredama međunarodnog prava o ljudskim pravima, posebno o sustavnim, rasprostranjenim i teškim kršenjima i povredama ljudskih prava koji se mogu svrstati u genocid, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine. EU će i dalje podupirati mehanizme poput istražnih povjerenstava i međunarodnih mehanizama pod mandatom UN-a, kao što je to nedavno učinio u slučaju Burundija, Demokratske Narodne Republike Koreje, Mjanmara, Sirije i Jemena, za pripremu terena kako bi se počinitelji teških kaznenih djela priveli pravdi. EU će u okviru multilateralnih foruma nastaviti promicati načelo odgovornosti za zaštitu.
21. EU poštuje načela ljudskih prava koja se odnose na **izbjeglice, interno raseljene osobe i migrante** te pritom posebnu pozornost posvećuje djeci, ženama i drugim osobama u ranjivom položaju. EU-ov sveobuhvatni pristup migracijama i dalje će biti usmjeren na rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija, podupiranje zemalja u upravljanju migracijama, onemogućavanje poslovnog modela krijumčara migranata i trgovaca ljudima, bolje upravljanje vanjskim granicama Europe i pružanje mogućnosti za zakonite načine dolaska, uz istodobno potpuno poštovanje nacionalnih nadležnosti. EU će nastaviti pozivati sve države da sprečavaju trgovanje ljudima, zaštite žrtve i osiguraju učinkovit kazneni progon počinitelja.

22. EU će nastaviti s promicanjem provedbe **vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima** u svojem vanjskom djelovanju i u unutarnjim politikama, među ostalim inicijativama o dužnoj pažnji u pogledu ljudskih prava, pristupom pravnom lijeku za žrtve korporativnog zlostavljanja, poticanjem donošenja nacionalnih akcijskih planova te potporom borcima za prava okoliša i borcima za ljudskih prava autohtonih naroda. Razmotrit će mogućnosti ubrzavanja provedbe vodećih načela UN-a, uključujući mogući akcijski plan EU-a. EU će pomno pratiti rasprave o pravno obvezujućem instrumentu za transnacionalne korporacije i druga poduzeća u pogledu ljudskih prava. Odgovorno poslovno ponašanje ključno je za postizanje ciljeva održivog razvoja.
-